

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.09.2008
Avaldamismärge:	RT I 2008, 3, 22

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 20.12.2007

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 8. jaanuari 2008. a otsusega nr 242

§ 1. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses(RT I 2001, 50, 284; 2007, 25, 134) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Seadust ei kohaldata tervishoiuteenuste osutamise korraldusele kaitsevæes, välja arvatud tervishoiutöötajate registreerimise, tervishoiuteenuse osutamisel tervise infosüsteemi kasutamise ning ruumide, sisseseade ja aparatuuri järelevalve puhul.»;

2)seadust täiendatakse §-ga 4²järgmises sõnastuses:

« § 4². **Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimine**

(1) Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimisel on kohustuslik kasutada riigi infosüsteemi klassifikaatoreid ja aadressiandmeid.

(2) Sotsiaalminister kehtestab määrusega tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja korra.»;

3)paragrahvi 35 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Perearst on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korralduse jõustumisest alates kahe kuu jooksul viima oma tegevuskoha ruumid, sisseseade ja aparatuuri vastavusse käesoleva seaduse alusel kehtestatud nõuetega, registreerima andmekaitse järelevalve asutuses delikaatsete isikuandmete töötlemise ning tagama andmete edastamise tervise infosüsteemi.»;

4)paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Perearst on kohustatud esitama Tervishoiuametile:

- 1) digitaalselt allkirjastatud teate muutustest temaga koos töötavate tervishoiutöötajate koosseisus viivitamata alates vastavatest muutustest teadasaamisest, näidates ära muudatuse toimumise kuupäeva;
- 2) teate tegevuskoha ja aadressi muutumise kohta 30 päeva jooksul muudatuse toimumisest arvates.»;

5)paragrahvi 37 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

« 11) perearst või temaga koos töötav tervishoiutöötaja rikub oluliselt isikuandmete töötlemise nõudeid.»;

6)paragrahvi 37 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Enne käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–5 või punktis 11 sätestatud alusel perearstina tegutsemise õiguse äravõtmist võib maavanem teha perearstile ettekirjutuse.»;

7)paragrahvi 37 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Perearstina tegutsemise õiguse äravõtmise korraldus tehakse perearstile käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 või punktis 11 nimetatud juhtudel teatavaks korralduse andmisest alates viie tööpäeva jooksul. Perearstina tegutsemise õiguse äravõtmise korraldus avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.»;

8)paragrahvi 41 täiendatakse punktiga 10¹järgmises sõnastuses:

« 10¹) andmed tervise infosüsteemiga andmevahetuseks esitatavatele nõuetele vastamise kohta.»;

9)paragrahvi 43 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 47 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt ning paragrahvi täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

« (1) Tegevusloa omaja on kohustatud teatama Tervishoiuametile:

1) muutustest tervishoiutöötajate koosseisus viivitamata alates vastavatest muutustest teadasaamisest, näidates ära muudatuse toimumise kuupäeva;

2) suurtest tehnilistest rikestest ja muudest olulistest muudatustest tervishoiuteenuse osutamiseks vajalikus aparatuuris kümne päeva jooksul rikete tekkimise või muudatuste toimumise hetkest alates, kui nimetatud rikete ja muudatuste tulemusena on tegevusloa omajal võimatu osutada tegevusloas märgitud tervishoiuteenuseid.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teated tuleb esitada elektrooniliselt ja digitaalallkirjaga.»;

11)paragrahvi 48 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8¹järgmises sõnastuses:

« 8¹) tervishoiuteenuse osutaja või tema töötaja rikub oluliselt isikuandmete töötlemise nõudeid.»;

12)paragrahvi 52 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

« 11) tervise infosüsteemi, välja arvatud tervishoiuteenuse osutaja kulutusi tervise infosüsteemiga liidestumiseks ja andmete edastamiseks, sealhulgas ravijärjekorra ning meditsiiniliste ülesvõtete kättesaadavaks tegemiseks vajalike andmete edastamiseks.»;

13)paragrahvi 56 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja ravijärjekorra pidamise nõuded;»;

14)paragrahvi 56 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

15)seadust täiendatakse peatükiga 5¹järgmises sõnastuses:

«5¹. peatükk TERVISE INFOSÜSTEEM

§ 59¹. Tervise infosüsteem

(1) Tervise infosüsteem on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, milles töödeldakse tervishoiuvaldkonnaga seotud andmeid tervishoiuteenuse osutamise lepingu sõlmimiseks ja täitmiseks, tervishoiuteenuste kvaliteedi ja patsiendi õiguste tagamiseks ning rahva tervise kaitseks, sealhulgas tervislikku seisundit kajastavate registrite pidamiseks ja tervishoiu juhtimiseks.

(2) Tervise infosüsteemi vastutav töötleja on Sotsiaalministeerium.

(3) Tervise infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 59². Andmete edastamine tervise infosüsteemi

(1) Tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud edastama tervise infosüsteemi andmed:

1) ravijärjekorra pidamiseks vastavalt käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punkti 4 alusel sätestatule;

2) meditsiiniliste ülesvõtete kättesaadavaks tegemiseks vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel sätestatule;

3) patsiendile osutatud tervishoiuteenuse kohta ning tervishoiu juhtimiseks, sealhulgas seaduse alusel asutatud tervislikku seisundit kajastavate registrite pidamiseks, vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel sätestatule.

(2) Sotsiaalminister kehtestab määrusega:

1) tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide andmekoosseisud;

2) tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide säilitamise tingimused ja korra.

(3) Meditsiiniliste ülesvõtete liigid, neile esitatavad infotehnoloogilised nõuded ning kättesaadavaks tegemise tingimused ja korra kehtestab sotsiaalminister määrusega.

§ 59³. Tervise infosüsteemi andmetele juurdepääsu võimaldamine

(1) Patsiendil on juurdepääs oma isikuandmetele tervise infosüsteemis. Patsiendi elu või tervise kaitseks võib tervishoiuteenuse osutaja andmete infosüsteemi edastamisel määrata kuni kuuekuulise tähtaja, mille jooksul saab patsient esmakordselt tutvuda isikuandmetega ainult tervishoiutöötaja vahendusel.

(2) Tervishoiuteenuse osutajal on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele tervishoiuteenuse osutamise lepingu sõlmimiseks ja täitmiseks.

(3) Patsiendil on õigus keelata tervishoiuteenuse osutaja juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele.

(4) Patsiendi väljendatud tahte alusel on tervishoiuteenuse osutajal kohustus kohe keelata juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele patsiendi isikuandmetele.

(5) Riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikul eksperdil on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele isiku vigastuse tunnuste selgitamiseks kriminaalmenetluse seadustiku § 88 lõike 1 punkti 2 alusel ja surnu kohtuarstliku lahangu tegemiseks.

(6) Muudel isikutel on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui see õigus tuleneb seadusest.

§ 59⁴. Tervise infosüsteemi eetikakomitee

(1) Tervise infosüsteemi eetikakomitee hindab tervise infosüsteemist teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust ning töötab välja hea tava juhised. Eetikakomitee hinnang ei ole õiguslikult siduv.

(2) Eetikakomitee lähtub oma tegevuses üldtunnustatud meditsiinieetika ja isikuandmete kaitse põhimõtetest ning rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest.

(3) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse tervise infosüsteemi vastutavale töötajale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(4) Sotsiaalminister kehtestab määrusega eetikakomitee töökorra, komitee liikmete arvu ja määramise korra.»;

16seadust täiendatakse §-ga 66³järgmises sõnastuses:

« § 66³. Tervise infosüsteemi kasutuselevõtmise korraldamine

(1) Tervise infosüsteemile ülemineku ajakava tervise infosüsteemi sisestatavate andmete kaupa kehtestab sotsiaalminister.

(2) Tervise infosüsteem tervikuna võetakse kasutusele hiljemalt 2013. aasta 1. jaanuaril.»

§ 2. Eesti Haigekassa seaduse(RT I 2000, 57, 374; 2007, 25, 134) § 12 lõike 1 punkt 2²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2²) teeb sotsiaalministrile ettepaneku Eesti Haigekassa meditsiiniseadmete loetelu kehtestamiseks;».

§ 3. Halduskoostöö seaduse(RT I 2003, 20, 117; 2007, 15, 76) § 13 lõiget 1¹täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

« 12) tervise infosüsteemi volitatud töötajaga sõlmitav haldusleping.»

§ 4. Psühhiaatrilise abi seaduse(RT I 1997, 16, 260; 2006, 7, 42) § 5 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

« (2¹) Lõikes 2 sätestatu ei piira isikuandmete edastamist tervise infosüsteemi ja isikuandmete saamist tervise infosüsteemist vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seadusele.»

§ 5. Ravikindlustuse seaduses(RT I 2002, 62, 377; 2007, 24, 127) tehakse järgmised muudatused:

1)kogu seaduse tekstis asendatakse sõnad «meditsiiniline abivahend» sõnaga «meditsiiniseade» vastavas käändes;

2)kogu seaduse tekstis asendatakse sõna «abivahendihüvitis» sõnaga «meditsiiniseadmehüvitis» vastavas käändes;

3)paragrahvi 38 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Haigekassa võib ravi rahastamise lepingu sõlmida ainult sellise tervishoiuteenuse osutajaga, kes peab ravijärjekorda vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 56 lõike 1 punkti 4 alusel sätestatule ja võimaldab tervise infosüsteemi kaudu sõlmida tervishoiuteenuse osutamise lepingut.»;

4)paragrahv 46 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 46. Ravimi müügi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine

(1) Ravimi müügi eest tasu maksmise kohustus loetakse käesolevas seaduses sätestatud ulatuses ja tingimustel haigekassa poolt ülevõetuks, kui haigekassa ei ole 30 kalendripäeva jooksul pärast kohustuse ülevõtmise aluseks olevate dokumentide laekumist ravimiseaduse §-s 81 sätestatud retseptikeskuse kaudu teavitanud ravimi jaemüüjat kohustuse ülevõtmisest keeldumisest.

(2) Haigekassa võib keelduda ravimi müügi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisest, kui ravimi müümisel on rikutud ravimi müügi nõudeid.»;

5)paragrahvi 49 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Meditsiiniseadme müügi eest tasu maksmise kohustus loetakse käesolevas seaduses ja käesoleva seaduse alusel antud õigusaktides sätestatud ulatuses ja tingimustel haigekassa poolt ülevõetuks, kui haigekassa ei ole 45 kalendripäeva jooksul pärast kohustuse ülevõtmise aluseks olevate dokumentide laekumist ravimiseaduse §-s 81 sätestatud retseptikeskuse kaudu meditsiiniseadme müüjat teavitanud kohustuse ülevõtmisest keeldumisest.»;

6)paragrahvi 70 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

« (6) Kui patsient ütleb tervishoiuteenuse osutamise lepingu üles vähem kui 24 tundi enne teenuse osutamiseks kokkulepitud aega või ei ilmu teenuse osutamiseks kokkulepitud ajal lepingu täitmise kohta, on tervishoiuteenuse osutajal õigus nõuda patsiendilt järgmise tervishoiuteenuse lepingu täitmisel visiiditasu kahekordses suuruses.»

§ 6. Ravimiseaduses(RT I 2005, 2, 4; 2006, 58, 439) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 21 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Ravimi väljakirjutamise õigust omav arst esitab taotluse müügiloata ravimi kasutamiseks Ravimiametile.»;

2)paragrahvi 62 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Apteegiteenuse osutamise tegevusloa omaja on kohustatud esitama Tervishoiuametile teate proviisori või farmatseudiga töölepingu sõlmimisest või töölepingu lõppemisest viivitamata alates teadaasaamisest, näidates ära töösuhte tekkimise või lõppemise kuupäeva.»;

3)paragrahvi 80 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Koodikeskus annab ravimikoodi müügiloaga ravimi igale pakendisuurusele pärast ravimi müügiloa väljaandmist, sisseveetava müügiloata ravimi igale pakendisuurusele eriluba esmakordselt välja andes, apteegis seeriaviisiliselt või ektemporaalselt valmistatud ravimitele ning Eesti Haigekassa poolt tasu maksmise kohustusega ülevõetavatele meditsiiniseadmetele ning imikute toitesegudele ja fenüülalaniini mittesisaldavatele toitainetele Eesti Haigekassa, apteegiteenuse osutaja või ravimi müügiloa hoidja taotluse alusel.»;

4)paragrahv 81 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 81. Retseptikeskus

(1) Retseptikeskus on retseptide ja meditsiiniseadme kaartide väljakirjutamiseks ja töötlemiseks ning ravikindlustuse seaduses sätestatud tingimustel kindlustatud isikutele ravimihüvitise ja meditsiiniseadmehüvitise võimaldamiseks asutatud andmekogu, mille eesmärk on tagada retseptiravimeid kasutavate isikute tervise kaitse ja järelevalve ravimite väljastamise õigsuse ja põhjendatuse üle ning luua riigile võimalused ravimistatistika tegemiseks.

(2) Retseptikeskuse asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Retseptikeskuse vastutav töötleja on Sotsiaalministeerium. Retseptikeskuse volitatud töötleja on Eesti Haigekassa.

(4) Retseptikeskusesse andmete esitajad on:

- 1) Eesti Vabariigis retsepti väljakirjutamise õigust omavad isikud;
- 2) Eesti Vabariigis meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omavad isikud;
- 3) retsepti või meditsiiniseadme kaardi alusel ravimi või meditsiiniseadme väljastanud isikud;

- 4) Sotsiaalministeerium;
- 5) Eesti Haigekassa;
- 6) Ravimiamet;
- 7) Tervishoiuamet.

(5) Apteegiteenuse osutaja on kohustatud retsepti töötlemise läbi retseptikeskuse, salvestades ravimi müügiiga seotud info, sealhulgas retseptiravimit väljaostva isiku andmed.

(6) Meditsiiniseadme kaardi väljakirjutamise õigust omav isik on kohustatud meditsiiniseadme kaardi välja kirjutama elektroonilisel kujul ja see salvestatakse retseptikeskuses. Meditsiiniseadet väljastav isik on kohustatud meditsiiniseadme kaarti töötlemise läbi retseptikeskuse, lisades meditsiiniseadme müügiiga seotud info, mis salvestatakse samuti retseptikeskuses.

(7) Retsepti väljakirjutamise õigust omav isik on kohustatud retsepti välja kirjutama elektroonilisel kujul ja see salvestatakse retseptikeskuses, täites selleks retseptikeskuses kõik ettenähtud andmeväljad. Retsepti võib välja kirjutada paber kandjale, kui retseptikeskust ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel kasutada.

(8) Retsepti väljakirjutamise õigust omaval isikul on tervishoiuteenuse osutamise lepingu täitmiseks juurdepääs retseptikeskuses olevatele isikuandmetele.

(9) Retsepti või meditsiiniseadme kaardi alusel ravimi või meditsiiniseadme väljastanud isikul on õigus näha retseptikeskusest isiku väljaostmata retsepte.

(10) Isikul, kelle andmeid retseptikeskuses töödeldakse, on õigus keelata tervishoiuteenuse osutaja juurdepääs retseptikeskuses olevatele isikuandmetele.

(11) Paber kandjal väljastatud retsepti andmed on apteegiteenuse osutaja kohustatud sisestama retseptikeskusesse kolme tööpäeva jooksul retsepti saamisest arvates.

(12) Isikul, kelle andmeid retseptikeskuses töödeldakse, on juurdepääs retseptikeskuses olevatele isikuandmetele.

(13) Seadusest tulenevate avalike ülesannete täitmiseks on õigus saada retseptikeskusest andmeid tasuta.»

§ 7. Elundite ja kudede siirdamise seaduse(RT I 2002, 21, 118; 2006, 21, 159) § 11 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

« (1¹) Isik võib väljendada oma tahet loovutada surmajärgselt elundeid või kudesid siirdamiseks, kinnitades seda digitaalallkirjaga tervise infosüsteemi kaudu.»

§ 8. Surma põhjuse tuvastamise seaduses(RT I 2005, 24, 179; 2007, 12, 66) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

« (1¹) Isik võib väljendada oma tahet loovutada surmajärgselt oma keha õppe- ja teadustööks, kinnitades seda digitaalallkirjaga tervise infosüsteemi kaudu.»;

2)paragrahvi 32 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) surnu isikuandmed, sealhulgas alla üheaastase lapse ema isikuandmed;»;

3)paragrahvi 32 lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) surma aeg ja koht;».

§ 9. Vereseaduse(RT I 2005, 13, 63; 2007, 24, 127) § 7 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Retsipient võib väljendada oma tahet vereülekannde tegemise suhtes, kinnitades seda digitaalallkirjaga tervise infosüsteemi kaudu.»

§ 10. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2008. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 9 ning § 8 punktid 2 ja 3 jõustuvad 10. päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

